

Zakoni i politike koji se odnose na pravo na obrazovanje:

- Ustav Republike, Kosovo
- Zakon o obrazovanju u ranom detinjstvu,
- Zakon o preduniverzitetskom obrazovanju
- Zakon o profesionalnom obrazovanju i osposobljavanju
- Zakon o obrazovanju i osposobljavanju odraslih,
- Zakon o inspektoratu za obrazovanje na Kosovu,
- Zakon o obrazovanju u opštinama u Republici Kosovo
- Zakon o zaštiti dece
- Zakon o rodnoj ravnopravnosti
- Zakon protiv diskriminacije,
- Zakon protiv trgovine ljudima
- AU.br.16/2011 za prelazak srednjoškolaca sa jednog obrazovnog profila na drugi iz jedne škole u drugu školu
- AU.br. 08/2018 o uspostavljanju i jačanju EPRBM-a u preduniverzitetskom obrazovanju
- AU br.03/2012 Prepoznavanje i ekvivalencija dokumenata u pred-univerzitetskom obrazovanju,
- AU br.86/2020 o sistematizaciji učenika u škola, koji su se vratili iz izbeglištva i nemaju relevantne obrazovne dokumente,
- AU br.01/2016 „Organizovanje kurseva jezika i dopunskog učenja“
- Uputstvo za obrazovanje odraslih (U.A. br.01/14 i U.A. 12/2014 itd.)
- AU br.
- AU. br. 06/2022o ocenivanju učenika preduniverzitetskog obrazovanj Republike Kosovo
- Strateški plan sektora za obrazovanje 2022-26
- Nacionalni plan protiv napuštanja,

Postoji niz međunarodnih konvencija i standarda koji zahtevaju jednaki pristup i mogućnosti u kvalitetnom obrazovanju, stoga svojim zakonima imamo obavezu da preduzmemo sve neophodne mere kako bismo obezbedili pravo na obrazovanje svim građanima, bez obzira na pol, nacionalnost, sposobnost i drugi status.

Ministarstvo obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija (MONTI) poziva na senzibilizaciju sve odgovorne institucija: obrazovne, zdravstvene, socijalne itd, zajedno sa zajednicom roditelja i drugim interesnim grupama, da se mobilišu u prevenciji, identifikaciji, izveštavanju, upućivanje i efikasno identifikovanje slučajeva napuštanje školovanja.

Ovu brošuru pripremila je i odštampalo
Ministarstvo obrazovanja i nauke

Sva prava pripadaju MONTI-u

[https:// www.masht-gov.net](https://www.masht-gov.net)

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke, Tehnologije i Inovacija
Ministry of Education, Science, Technology and Innovation

Jednake mogućnosti obrazovanja za sve

Nedelja protiv napuštanja
20 -29 novembar 2023

Kada govorimo o školama i učenicima/deca u preduniverzitetskom obrazovanju, mislimo isključivo na Konvenciju o pravima deteta, kao traktat koji sveobuhvatno pokriva prava deteta u svim krajevima sveta. Pozivajući se na osnovne principe ove konvencije, države orijentišu nacionalne politike, stoga su one osnova univerzalnih prava za svako dete / pojedinca: Nediskriminacija, Učešće, veća zainteresovanost deteta i Razvoj potpunog potencijala.

Na osnovu ovih principa, obrazovne institucije treba da vode računa o učešću i uključivanje u kvalitetno obrazovanje, obezbeđujući razvoj dece u njihovom punom potencijalu.

Postojeći zakoni o obrazovanju, zajedno sa pratećim podzakonskim aktima, bave se jednakim mogućnostima i inkluzivnim pristupom u kvalitetnom obrazovanju.

Prepreke različite prirode u obrazovnom sistemu, posebno one u pristupu obrazovanju, povezane sa mnogim pojedinačnim, porodičnim, socijalnim faktorima sa različitim socijalnim, ekonomskim, zdravstvenim i kulturnim kontekstima, zahtevaju multidisciplinarnu pristupe, stoga imamo i druge relevantne zakone kao što su: Zakon o socijalnim i porodičnim službama, Privremeni kodeks o krivičnom postupku, Zakon o policiji, zdravstvo itd, koji zajedno sa propisima i ostalim institucionalnim mehanizmima, zahtevaju da našu punu saradnju radi funkcionisanja kao državni lanac u rešavanju problema sa kojima se suočavamo.

Prema važećem zakonodavstvu, Ministarstvo obrazovanja i nauke, opštine, obrazovne institucije i zajednica, preduzimaju sve razumne korake kako bi obrazovne institucije bile kvalitetne, sveobuhvatne, humane i sigurne (imamo i sistem za sprečavanje i rešavanje nasilja u škole) u skladu sa obrazovnim politikama, uključujući standarde za prijateljske škole, kurikulume i svaku kariku u obrazovnom sistemu.

Ove godine smo nastavili da podržavamo opštine za funkcionisanje školskih i opštinskih timova. Održali smo sesije podrške za timove osnovnih i nižih škola kao i sesije podrške timovima viših škola, u saradnji sa ECMI i UNICEF-om. Sednice se održavaju u 15 opština (Kamenica, Gnjilane, Podujevo, Uroševac, Štimlje, Suva Reka, Peć, Đakovica, Lipljan, Dragaš, Kosovo Polje, Mitrovica, Prizren, Obilić, Vučitrn. saradnja sa U ovom okviru opštinama se pruža podrška u izradi njihovih akcionih planova za prevenciju i reagovanje na napuštanje, od kojih očekujemo da će postići značajne rezultate. MONTI je takođe izradio paket od 12 tematskih modula za zaštitu dece, u skladu sa temama koje obrađuje Zakon o dečijoj zaštiti. Uz ostale module obrađuju se i napuštanje školovanja, prevencija ranih brakova, prevencija trgovine ljudima i nediskriminacija.

Štaviše, MONTI je takođe održao radne sastanke sa opštinama: Skenderaj (Srbica), Vitino, Glogovac i Dečani, uz podršku OEBS-a. Prema izveštajima SMIO, ove godine imamo 191 (0,09%) učenika koji napušta obrazovanje 1-9, od toga 102 dečaka i 89 devojčica. U međuvremenu, 1294 ili (2,33%) učenika napuštaju obrazovanje od 10 do 12 godina, od toga 792 dečaka i 213 devojčica.

U Sistemu ranog upozoravanja (SRU) o napuštanju, u okviru Sistema za menadžiranje informacijama u obrazovanju, izveštaji se nastavljaju, iako još uvek mali.

Školska godina	Slučajevi u opasnosti od napuštanja
2018/19	133 slučajeva
2019/20	53 slučajeva
2020/21	67 slučajeva
2021/22	49 slučajeva
2022/23	81 slučajeva

Rešavanjem slučajeva sa rizikom od napuštanja ima direktan uticaj na smanjenje napuštanja.

Škole koje izveštavaju mi ih smatramo da su kvalitetne jer su posvećene u rešavanju problema koji dovode u pitanje dobrobit i razvoj dece.

Tabela 1. Škole koje su iveštavale u SRU godine 2022/2023

1	Prishtinë	Aşim Vokshi
2	Prishtinë	Gjergj Fishta
3	Prishtinë	Iliria
4	Prishtinë	Naim Frashëri
5	Prishtinë	Pjetër Bogdani
6.	Prishtinë	Hilmi Rakovica
7.	Prishtinë	Shkëndija
8	Prishtinë	Emin Duraku
9	Prishtinë	Meto Bajraktari
10	Prishtinë	Avni Rrustemi
11	Prishtinë	Zenel Hajdini
12	Vushtrri	SHMU2
13	Vushtrri	SHMU - 1
14	Vushtrri	Anton Zako Çajupi
15	Vushtrri	Dobërlukë
16	Vushtrri	Mustafë Venhari 2
17	Gjakovë	Mustafa Bakija 1
18	Gjakovë	Zekirja Rexha
19	Gjakovë	Selman Riza
20	Gjakovë	Yll Morina
21	Gjakovë	Isa Boletini
22	Mitrovicë	Fazli Greiçevci
23	Mitrovicë	Arkitekt Simani
24	Ferizaj	Tefik Çanga
25	Viti	Dëshmorët e Vitisë
26	Fushë Kosovë	Vëllezërit Frashëri 2
27	Shtëtime	Naim Frashëri